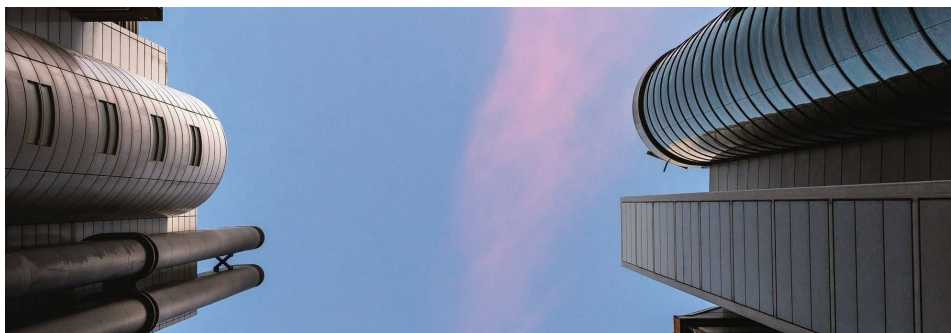

Друге життя металургії: що робить Метінвест для декарбонізації виробництва

У найближчі півстоліття світу належить вирішити проблему з викидами парникових газів. Декарбонізація промисловості стане для людства основною рушійною силою наукових досліджень на наступні 20-30 років, поки країни не досягнуть повної кліматичної нейтральності.

У той час як в Європі щосили працюють над «зеленими» рішеннями і виділяють для цього фінансування, українська промисловість лише розпочала цей шлях.

За останні 10 років Україна знизила викиди забруднюючих речовин практично вдвічі, правда, більшою мірою на це вплинула деіндустріалізація країни.

Частка Метінвесту в загальному обсязі забруднюючих речовин в Україні за цей же період становить близько 16%. Водночас Група вкладає гроші в захист довкілля, її частка становить понад 40% від загального обсягу екологічних інвестицій у країні.

«Це показує, що на відміну від загального тренда на деіндустріалізацію у країні, Метінвест обрав інвестиційний шлях, який дасть нам змогу у тривалій перспективі і зберегти стратегічно важливу індустрію, і бути екологічно чистими, а також відповідати всім світовим стандартам», – говорить генеральний директор Групи Метінвест Юрій Риженков

Сталий розвиток та екоінвестиції

Компанія підвищує прозорість бізнесу – займається розвитком у сфері екології, соціальних інвестицій і корпоративного управління (ESG). У 2020 році Метінвест увійшов до десяти найкращих металургійних компаній світу за рейтингом агентства Sustainalytics, провідного незалежного постачальника досліджень, рейтингів і даних у сфері ESG. А цього року Група вже встигла підвищити свої показники: ESG ризик-рейтинг Метінвесту покращився до 31,7 балів проти 32 балів, присвоєних у червні 2020 року.

До того ж Financial Times помістив італійське підприємство Групи, Metinvest Tramestal, до рейтингу Europe's Climate Leaders. Рейтинг складається із 300 компаній, що досягли найбільшого зниження викидів парникових газів у 2014-2019 роках. Компанія Metinvest Tramestal за зазначений період скоротила основні викиди парникових газів на 6,8%, що дало їй змогу посісти гідне місце в рейтингу.

«Екологія та довкілля несуть понад 50% ризиків, пов'язаних із бізнесом компанії. Це фокус компанії з точки зору інвестицій та наших операційних практик», – пояснює Юрій Риженков.

Ці слова підтверджують і цифри: екологічні інвестиції Метінвесту в 2011-2020 роках становлять близько 3,5 млрд доларів. Компанія збільшує частку інвестиційної складової в екологічних проєктах. У найближчі чотири роки в суто екологічні проєкти Метінвест планує інвестувати ще близько 0,5 млрд доларів.

Екологічні інвестиції дали Групі змогу з 2011 року на 37% знизити викиди забруднюючих речовин у довкілля, зокрема, викиди пилу скоротилися на 51%, а викиди у водойми – на 45%.

Низьковуглецева електросталь

Українська металургія наразі програє європейській у зниженні викидів парникових газів: в Україні на тону сталі припадає 2,3 тони CO₂, в Європі – 1,9 тонн.

«Ми маємо значний потенціал щодо зменшення вуглецевого сліду, використовуючи наявні технології: енергозбереження, використання відхідних газів і тепла, використання правильного поєднання палива, обміну газами. Це те, чим Метінвест активно займається», – зазначає гендиректор Групи.

На підприємствах Метінвесту основна частка викидів CO₂ припадає на виробництво чавуну, де вуглець використовується як відновник заліза. Тому основний фокус дорожньої карти компанії з декарбонізації – на виробництві чавуну і сталі.

Традиційна металургія виробляє чавун у доменних печах, а з чавуну виплавляє сталь у конвертерах. Існує й альтернатива: виробництво заліза прямого відновлення (DRI), з якого електросталеплавильний методом випускається сталь. Саме цей варіант обрав Метінвест і вже зробив перші кроки в цьому напрямку.

Із квітня 2020 року криворізьке підприємство компанії – Центральний ГЗК – почало виробляти DRI-окатиші. «Ми випускаємо сировину, яка може використовуватися для низьковуглецевого виробництва сталі. Подальші наші кроки передбачають будівництво модулів із прямого відновлення заліза і перехід до електрометалургії. А в перспективі ці технології можна пов'язати з відновлюваними джерелами енергії і воднем, коли він стане доступним для промисловості», – пояснює Юрій Риженков.

Серед інших ініціатив, які розглядає компанія, – технологія з уловлювання CO₂ та його використання в хімічних процесах. Адже процес прямого відновлення заліза вже містить уловлювання вуглецю.

Партнерство з постачальниками технологій

Для досягнення цих цілей Метінвест уклав меморандуми про співпрацю з K1-MET, провідним австрійським дослідним центром у металургії, а також із Primetals Technologies, міжнародним лідером у галузі інжинірингу, будівництва та надання послуг для всього життєвого циклу обладнання металургійних підприємств.

Співпраця передбачає роботу над технологічними рішеннями, які можуть бути впроваджені на виробничих підприємствах Метінвесту, а також над перспективними технологіями та рішеннями для всього ланцюжка постачання металургійної та гірничодобувної промисловості, щоб прискорити процес декарбонізації Метінвесту.

Зокрема, мова йде про спільні ініціативи у сфері науково-дослідних робіт у рамках фінансування Horizon Europe і Дослідницького фонду вугілля і сталі, пов'язані з кліматичними та екологічними проблемами у сталеливарній промисловості. Сфери взаємного інтересу містять енергоефективне й інноваційне виробництво сталі на основі DRI, уловлювання та утилізацію вуглецю і металургійного газу.

Компанія розраховує, що свій внесок у дослідження зробить і перший недержавний гірничо-металургійний університет Метінвест Політехніка. У Метінвесті сподіваються, що виш стане не лише кузницею кадрів у металургійній промисловості України, а й новим дослідним центром для вітчизняної металургії, який допоможе досягти найкращих світових практик із декарбонізації виробництва сталі.

«Зелений» водень

Металургійні підприємства готові до співпраці з енергетичними компаніями: якщо виробляти «зелену» сталь, то і весь ланцюжок виробництва має бути екологічним.

Метінвест реалізує спільний проєкт із компанією ДТЕК щодо використання відновлюваної енергетики не лише в металургії, а й у виробництві водню, який може значно зменшити вуглецевий слід навіть традиційної металургії.

«Близько 20-30% скорочення можна досягти за рахунок використання водню у традиційному виробництві металургії. Сьогодні у нас такий проєкт триває», – додав гендиректор Групи.

Проєкт передбачає будівництво заводу з виробництва водню в Маріуполі на базі одного з комбінатів Метінвесту. Водень буде використовуватися для виробництва сталі з низьким рівнем викидів.

У компанії вважають, що декарбонізація сталевих індустрій відкриває нові можливості для українських металургів.

«Якби ми не замислювалися про декарбонізацію, ми б не розглядали можливості прямого відновлення заліза або електрометалургії. З'явилася історія з декарбонізацією – виникла ідея використовувати високоякісні окатиші замість брукху. І виявилось, що у процесі декарбонізації ми можемо дати друге життя українській металургії», – вважає Юрій Риженков.